

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4113-003-01/2014

D/14/505

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/505 – Gospodarka finansowa Lasów Państwowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie.
Kontroler	Szczepan Olejnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92272 z 15.12.2014 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Nadleśnictwo Radom (dalej „Nadleśnictwo”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Jacek Karaśkiewicz, Nadleśniczy Nadleśnictwa Radom (dalej „Nadleśniczy”). [Dowód: akta kontroli str. 3]

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

W latach 2011 – 2013 Nadleśnictwo przeprowadziło modernizację Leśnego Ośrodka Edukacyjnego w Jedlni Letnisko¹ (zwanego dalej: „LOE”, „Ośrodkiem” lub „Leśnym Ośrodkiem Edukacyjnym”), na którą wydatkowało łącznie 2.281.250,26 zł. Zadanie pod nazwą „Modernizacja i ulepszenie pokoi hotelowych w hotelu Pod Dębem w Leśnym Ośrodku Edukacyjnym Jedlnia Letnisko” było realizowane zgodnie z koncepcją², jaką opracował specjalny Zespół, powołany przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

Celem modernizacji LOE było: zagospodarowanie przejętych po zlikwidowanej jednostce Lasów Państwowych środków trwałych o wartości ponad 10 mln zł; stworzenie na ich bazie nowoczesnego i konkurencyjnego obiektu, świadczącego usługi hotelowo-konferencyjne oraz poprawa jego wyników finansowych. Istniejący budynek hotelowy dostosowano do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz potrzeb osób niepełnosprawnych. Podniesiony został również standard pokoi hotelowych. Ponadto, w ramach realizowanej koncepcji działania Ośrodka, jako ośrodka hotelowo-konferencyjnego, w którym zapewnione będą dobre warunki dla dużych szkolących się grup, rozpoczęto budowę nowoczesnej sali szkoleniowo-konferencyjnej, mogącej pomieścić grupy do 150 osób. Sporządzony przez Nadleśnictwo rachunek ekonomiczny zakładał zwrot poniesionych nakładów po maksymalnie ośmiu latach funkcjonowania Ośrodka.

Nadleśnictwo uzyskało wymagane decyzje i pozwolenia na prowadzone roboty budowlane, a przy wyborze wykonawcy przestrzegało przepisów o zamówieniach publicznych³.

¹ Nadleśnictwo Radom Leśny Ośrodek Edukacyjny w Jedlni Letnisko - jednostka wewnętrzna Nadleśnictwa Radom, utworzona Zarządzeniem Nr 3/2012 Nadleśniczego Nadleśnictwa Radom z 01.03.2012 na bazie zlikwidowanej jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym (Ośrodka Edukacji Ekologicznej i Integracji Europejskiej Lasów Państwowych w Jedlni Letnisko - dalej „OEEiE”).

² Koncepcja remontu, modernizacji, rozbudowy i dalszego funkcjonowania Ośrodka w Jedlni Letnisko.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Wyniki kontroli

W latach 2011-2013 Nadleśnictwo realizowało łącznie trzydzieści zadań inwestycyjnych, na które wydatkowano 7.074.397,03 zł. Dotyczyły one w szczególności: budowy lub modernizacji dróg, obiektów małej retencji, osad, leśniczówek a także modernizacji Leśnego Ośrodka Edukacyjnego. Źródłami finansowania tych zadań były: amortyzacja (926.234,05 zł – m.in. drogi, modernizacja leśniczówki), amortyzacja scentralizowana (1.159.267,56 zł – modernizacja hotelu, sali konferencyjnej), nadwyżka kapitału obrotowego (787.400,36 zł – m.in. drogi, mała retencja, ogrodzenie leśniczówki) oraz Fundusz Leśny (4.201.495,06 zł – drogi).

Objęta kontrolą NIK inwestycja pod nazwą „Modernizacja i ulepszenie pokoi hotelowych w hotelu Pod Dębem w Leśnym Ośrodku Edukacyjnym Jedlnia Letnisko” prowadzona była w wewnętrznej jednostce Nadleśnictwa Radom, Leśnym Ośrodku Edukacyjnym, utworzonej w oparciu o przejęte środki trwałe (o wartości 10.032.537,29 zł.) po zlikwidowanej⁴ jednostce Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym.

[dowód: akta kontroli str.91-94, 112-113]

Likwidację OEEiE i utworzenie LOE poprzedziła zlecona przez Dyrektora RDLP w Radomiu kontrola wewnętrzna (w OEEiE) w zakresie spraw ekonomiczno-finansowych, która wykazała nierentowność działalności tej jednostki. Strata za 2009 r. wyniosła 188,8 tys. zł, a za pierwsze pięć miesięcy 2011 r. - 367,5 tys. zł. Osiągnięty w 2010 r. zysk (28,6 tys. zł) wynikał głównie ze zmniejszenia naliczanej amortyzacji do 50%⁵. Wykorzystanie miejsc noclegowych w tym okresie wyniosło odpowiednio 24%; 25% i 19%, z czego przez Lasy Państwowe – średnio 42%. Ponoszenie strat na działalności ówczesny kierownik OEEiE tłumaczył m.in. konkurencją innych obiektów w regionie o wyższym standardzie, brakiem dużej sali wykładowej i malejącą liczbą zleceń na usługi szkoleniowe ze strony Lasów Państwowych.

[dowód: akta kontroli str. 307-328]

W grudniu 2011 r. Dyrektor RDLP w Radomiu powołał dziesięcioosobowy Zespół Zadaniowy celem: określenia celów i sposobu działania ośrodka; opracowania struktury organizacyjnej ośrodka; opracowania koncepcji dostosowania budynków i otoczenia do prowadzenia działalności edukacyjnej; opracowania projektu urządzenia sal do prowadzenia szkoleń (w tym sali do prowadzenia szkoleń z zakresu informatyki); opracowania planu inwestycji i remontów na lata 2012-2015. Zespół sporządził sprawozdanie ze swoich prac i koncepcję funkcjonowania ośrodka, zakładającą następującą działalność:

- działalność edukacyjną - jako odcinek działalności podstawowej Nadleśnictwa Radom i Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Kozienicka;

⁴ Zarządzenie Nr 27/2011 Dyrektora RDLP w Radomiu z 9.12.2011 w sprawie likwidacji Ośrodka Edukacji Ekologicznej i Integracji Europejskiej lasów Państwowych w Jedlni Letnisko

⁵ Zgodnie z protokołem kontroli z kontroli, przeprowadzonej w 2011 r. w OEEiE przez pracowników RDLP w Radomiu, przychody ogółem w 2010 roku w stosunku do 2009 roku wzrosły o 240,5 tys. zł tj. o 9,7%, natomiast koszty wzrosły o 13,8 tys. zł tj. o 0,5%. Wyższy wzrost przychodów w porównaniu do wzrostu kosztów oraz zmniejszenie m.in. takich kosztów jak: zarachowanie w koszty podatku VAT, zmniejszenie decyzją Dyrektora RDLP naliczanej amortyzacji do 50%, usługi gastronomiczno- kelnarskiej.... były w 2010 roku przyczyną uzyskania przez Ośrodek dodatniego wyniku finansowego.

- działalność szkoleniowo-wypoczynkową - jako działalność socjalno-bytową.

W ramach działalności szkoleniowo-wypoczynkowej założono m.in. udostępnianie sal wykładowych i części hotelowej na potrzeby szkoleń Lasów Państwowych; wynajmowanie sal oraz części hotelowej na potrzeby szkoleń, organizowanych przez instytucje i stowarzyszenia, funkcjonujące w obszarze leśnictwa; wynajmowanie sal i części hotelowej na szkolenia, organizowane przez podmioty zewnętrzne na ich potrzeby; wynajmowanie obiektów położonych wokół ośrodka na imprezy firmowe zewnętrzne; wynajmowanie sal i części hotelowej na imprezy firmowe zewnętrzne.

Założono, że wyznaczonym celom służyć będą dwie sale: pierwsza, mogąca pomieścić 150 osób (po przeprowadzonej rozbudowie istniejącej sali) oraz druga - na pierwszym piętrze - dla szkoleń i edukacji przy liczbie uczestników 20-50 osób, służąca głównie do szkoleń wewnętrznych RDLP w Radomiu. Założono, że korzystanie z konkretnych sal uzależnione będzie od liczby szkolących się. Rozbudowa sali wykładowej na pierwszej kondygnacji budynku, mogącej docelowo pomieścić 150 osób; remont lub modernizacja istniejącej sali na drugiej kondygnacji; wykonanie parkingu przy ośrodku, remont w budynku hotelowym; wymiana ogrodzenia wokół całego ośrodka, zostały zawarte w opracowanym przez Zespół „Planie inwestycji i remontów”. Wnioski, zawarte w sporządzonej przez Zespół koncepcji działalności ośrodka Dyrektor RDLP w Radomiu przekazał Nadleśniczemu Nadleśnictwa Radom.

[dowód: akta kontroli str. 97-110]

Z dniem 1.03.2012 r. Nadleśniczy utworzył jednostkę organizacyjną wewnętrzną Nadleśnictwa Radom o nazwie „Nadleśnictwo Radom Leśny Ośrodek Edukacyjny w Jedlni Letnisko”. Określony zakres działalności Ośrodka pokrywał się z wnioskami Zespołu w tym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 112-113]

Objęta kontrolą inwestycja pod nazwą „Modernizacja i ulepszenie pokoi hotelowych w hotelu Pod Dębem w LOE Jedlnia Letnisko”, była jedną z planowanych i prowadzonych inwestycji w LOE w ramach zagospodarowania obiektu w celu realizacji wypracowanej koncepcji działania Ośrodka, mającej na celu przystosowania Ośrodka do wymogów bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz stworzenie warunków do organizacji szkoleń i konferencji dla pracowników Lasów Państwowych oraz podmiotów zewnętrznych.

W okresie od 2012 r. Nadleśnictwo prowadziło następujące zadania inwestycyjne w LOE, na które poniosło, wg stanu na dzień 29.12.2014 r. nakłady w wysokości 2.281.250,26 zł w tym:

- 1) modernizację i ulepszenie pokoi hotelowych w hotelu „Pod Dębem” w LOE Jedlnia Letnisko - 1.150.033,12 zł (amortyzacja scentralizowana 1.090.000,00 zł; nadwyżka kapitału – 60.033,12 zł);
- 2) dobudowę klatki schodowej w hotelu „Pod Dębem” w LOE Jedlnia Letnisko – 273.611,03 zł (amortyzacja scentralizowana – 240402,53 zł; amortyzacja - 2928,50 zł; nadwyżka kapitału – 30.280 zł);

- 3) rozbudowę sali wykładowej na pierwszej kondygnacji w LOE Jedlnia Letnisko – 802.246,11 zł (amortyzacja scentralizowana – 736803,04 zł; amortyzacja – 9758,53 zł; nadwyżka kapitału – 55.684,54 zł);
- 4) zakup wyposażenia - 82.532,39 zł (telewizory, sprzęt komputerowy, meble, urządzenia techniczne);
- 5) przebudowę drogi wjazdowej - 10.930 zł; zagospodarowanie terenu - 3.980 zł; budowę oczyszczalni ścieków - 5.430 zł.

[dowód: akta kontroli str. 307-328]

W oparciu o przeprowadzone oględziny (w dniu 17.12.2014 r.) oraz analizę dokumentacji projektowej stwierdzono, że:

- w istniejącym budynku hotelu o powierzchni kondygnacji 3 x 480m² przeprowadzony remont i modernizacja korytarzy oraz pokoi podniosły ich standard; przystosowano też część pokoi z łazienkami do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wewnętrzna klatka schodowa była na końcowym etapie prac prowadzonych w celu dostosowania do wymogów ppoż.
- od strony południowej budynku została dobudowana druga klatka schodowa, stanowiąca niezależny obiekt, niekolidujący z układem konstrukcyjnym i instalacyjnym budynku hotelu, ocieplona. Posadzki oraz schody wyłożono płytkami gresowymi, antypoślizgowymi; zamontowano balustrady stalowe.
- sala konferencyjna – stan surowy zamknięty. W wyniku rozbudowy uzyskano budynek połączony łącznikiem z budynkiem hotelowym oraz przylegający do budynku administracyjno-usługowego, o powierzchni wewnętrznej łącznie 937,23m² (piwnica 346,3m², parter 590m²) i wysokości 8,92m. Przed przebudową budynek miał powierzchnię 697,23m² (piwnica 316,49m² i parter 380,76m²) oraz wysokość 7,64m.

[dowód: akta kontroli str. 559-565]

Opis stanu
faktycznego

1-2 Realizacja objętej badaniem inwestycji została poprzedzona sporządzeniem analiz ekonomicznych i techniczno-ekonomicznych.

Nadleśnictwo Radom, po przejęciu majątku po OEEiE, dokonało analizy kosztów działalności Ośrodka w 2012 r. Na jej podstawie uznano, że podstawową działalnością LOE będzie działalność socjalno-bytowa (77% kosztów Ośrodka). W związku z tym za konieczne uznano podniesienie standardów Ośrodka, w tym stworzenie warunków do organizacji konferencji dla dużych grup.

[dowód: akta kontroli str. 8-9, 118-138]

Przed rozpoczęciem remontu, modernizacji i rozbudowy Ośrodka Nadleśnictwo Radom dokonało analizy ekonomicznej realizacji zadania *Modernizacja pokoi hotelowych oraz korytarzy w hotelu „Pod Dębem”*; *Dobudowa klatki schodowej i dostosowanie istniejącej klatki schodowej wraz z wyjściem do celów ppoż w hotelu „Pod Dębem”* oraz zadania *Przebudowa sali konferencyjno-szkoleniowej przy budynku administracyjno-szkoleniowym w LOE Nadleśnictwo Radom*. Wyniki tych analiz przekazano do wiadomości Dyrektorowi RDLP w Radomiu.

Analizy przedstawiały koszty realizacji inwestycji (modernizacja pokoi hotelowych – 1.500 tys. zł; dobudowa klatki schodowej z wyjściami ewakuacyjnymi - 330 tys. zł,

przebudowa sali konferencyjno-szkoleniowej 2.000 tys. zł), koszty ewentualnego zaniechania realizacji (wyłączenie hotelu z eksploatacji z uwagi na opinię ppoż, w świetle której obiekt zagrażał życiu oraz zmniejszenie wpływów z usług konferencyjnych, rezygnacja z organizacji konferencji dla dużych grup powyżej 100 osobowych - razem utrata wpływów ok 1.500 tys. zł rocznie) oraz alternatywny koszt podjęcia realizacji inwestycji (w przypadku wyłączenia hotelu z eksploatacji podano, że rocznie koszt wynajmu noclegów w sąsiednich obiektach wyniósłby 438 tys. zł). Założono zwrot nakładów inwestycyjnych, uwzględniając zwiększony koszt amortyzacji i możliwość dodatkowych wpływów po pięciu (modernizacja hotelu i dobudowa klatki) i ośmiu latach od zakończenia inwestycji (przebudowa sali konferencyjno-szkoleniowej).

[dowód: akta kontroli str.278-283, 288-300]

Analizy dotyczące opłacalności i celowości realizacji inwestycji zawarte były również w przekazywanych do Dyrektora RDLP w Radomiu notatkach służbowych, dotyczących założeń przedprojektowych inwestycji, planowanych w danym roku. Według nich koncepcja modernizacji hotelu, ograniczająca się do wykonania jedynie malowania, wymiany wykładzin dywanowych, wyposażenia pokoi i łazienek, korytarzy i części wspólnych nie została przyjęta do realizacji ze względu na niedostosowanie obiektu do obowiązujących standardów hotelowych oraz wymagań technicznych i zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Zgodnie z oceną rzeczoznawcy ds. Zabezpieczeń przeciwpożarowych⁶ z 2012 r. hotel nie spełniał kompleksowo wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a w zakresie warunków ewakuacji należało uznać go za zagrażający życiu ludzi, co kwalifikowało go do wyłączenia z użytkowania.

[dowód: akta kontroli str.251, 300]

Jak wynika z wyjaśnień Nadleśniczego, celem modernizacji pokoi hotelowych było dostosowanie istniejącej bazy noclegowej do poziomu usług, świadczonych przez konkurencyjne ośrodki; stworzenie możliwości dostępu do korzystania z Ośrodka osób niepełnosprawnych oraz spełnienie rygorystycznych wymagań przeciwporażeniowych i przeciwpożarowych. Konieczność dobudowy klatki schodowej wynikała z wymogów przeciwpożarowych, tj. zapewnienia drugiego wyjścia ewakuacyjnego dla gości hotelowych na wypadek pożaru (długość dojść ewakuacyjnych w przypadku niektórych pokoi była przekroczona o ponad 460%). Niespełnienie tych wymagań, według Nadleśniczego, groziło niedopuszczeniem obiektu do eksploatacji. Brak sali konferencyjno-szkoleniowej powodował rezygnację z organizacji konferencji dla dużych powyżej 100 osobowych grup. Szczególnie dotyczyło to konferencji, organizowanych przez Ministerstwo Środowiska i inne organizacje, zajmujące się ochroną przyrody i środowiska.

[dowód: akta kontroli str.7-8]

3. Nadleśnictwo uzyskało wymagane pozwolenia i decyzje związane z realizacją inwestycji.

⁶ Analiza i ocena zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku hotelowego murowanego Leśnego Ośrodka Edukacyjnego im. Red. A. Zalewskiego w Jedlni Letnisko 26-630 Jedlnia Letnisko ul. Plużańskiego 30 powiat radomski; Autor Opracowania Rzeczoznawca ds. Zabezpieczeń Przeciwpożarowych mgr. Inż. M.M.; Radom, Październik 2012

Starosta Radomski decyzją:

- z 16.04.2013 r. zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę na wykonanie następujących robót: rozbudowa i przebudowa sali letniej na salę konferencyjną w istniejącym budynku administracyjno-usługowym wraz z infrastrukturą techniczną;
- z 27.11.2013 r. zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę na wykonanie następujących obiektów lub robót budowlanych: dobudowa klatki schodowej do budynku hotelu „Pod Dębem”, przystosowanie istniejącej klatki schodowej do zaleceń przeciwpożarowych, przebudowa dróg komunikacji wewnętrznej i hydrantów.
- zakres modernizacji pokoi hotelowych nie wymagał uzyskania pozwolenia na budowę ani zgłoszenia robót.

[dowód: akta kontroli str.448-449, 464-465, 558]

4. Wyboru wykonawcy zadania „Modernizacja pokoi hotelowych w LOE Jedlnia Letnisko” dokonano w trybie przetargu nieograniczonego. Członkowie powołanej zarządzeniem Nadleśniczego Komisji przetargowej oraz inne osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły oświadczenie, wymagane art. 17 ust 2 ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczone zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP), na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego oraz na stronie internetowej w dniu 21.05.2013 r. Wartość zamówienia, w tym wartość przewidywanych zamówień uzupełniających, ustalono na kwotę 2.087.866,24 zł. Przed otwarciem ofert w dniu 10.06.2013 r. zamawiający podał, że na sfinansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć 1.975.442,67 zł brutto.

Warunkiem przystąpienia do przetargu było posiadanie wiedzy/doświadczenia w przedmiocie zamówienia. Oferenci musieli wykazać się, że w okresie ostatnich pięciu lat poprzedzających termin składania ofert, zrealizowali roboty budowlane o podobnym charakterze przedmiotowym i wartościowym, w tym przynajmniej trzy zadania o wartości minimum 1 mln zł brutto każda, z czego przynajmniej jedna musiała dotyczyć budynków przeznaczonych na cele użyteczności publicznej, a prace budowlane prowadzone były w budynkach częściowo użytkowanych.

Jedynym kryterium oceny ofert była cena.

W ramach przetargu wpłynęły cztery oferty. Ceny ofertowe wyniosły brutto od: **1.420.996,02 zł** do **1.626.189,68 zł** (od 68.06% do 77.89% szacunkowej wartości zamówienia). Wybrana została oferta z najniższą ceną.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty przesłano uczestnikom postępowania pocztą elektroniczną, zamieszczono też na stronie internetowej zamawiającego oraz na tablicy ogłoszeń. Zamówienia udzielono dnia 4.07.2013 r., a ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 11.07.2013 r.

Zgodnie z umową za wykonanie przedmiotu umowy wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie, ustalone na podstawie kosztorysów powykonawczych, z tym, że

⁷ Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., dalej: pzp.

wynagrodzenie nie mogło być większe niż kwota przedstawiona przez wykonawcę w złożonej ofercie tj. 1.420.996,02 zł (netto 1.155.281,32 zł).

[Dowód: akta kontroli str.437-447, 454-460]

5. Wszystkie operacje gospodarcze, związane z realizacją zadania zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej Nadleśnictwa. Przyjęte do używania środki trwale zaksięgowano na koncie 010-Środki trwale (na koncie analitycznym 0102-Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej). Faktury VAT wykonawcy robót budowlanych ewidencjonowane były na koncie 303-Rozliczenie zakupu aktywów trwałych w korespondencji z kontem 081-Środki trwale w budowie.

[Dowód: akta kontroli str.521-550]

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 20 lutego 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontroler
Szczepan Olejnik
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
Podpis